

A. v. Berkholtz, *Album fratrum Rigensium* (1910), lk. 209; A. v. Tobien, *Die livländische Ritterschaft I* (1925), lk. 428.

F. R.

* **BUCHHOLTZ**, Arend, balti-saksa ajaloolane, raamatukoguhoidja, sünd. 29. III 1857 vkj.; surn. 29. X 1938 ukj. Berliinis. Ta on avaldanud ms. veel teosed „Ernst von Bergmann“ (Leipzig, 1911, 4. tr. 1925), „Die deutschen Ostseeprovinzen“ (Berliin, 1916), „Bilder aus baltischer Vergangenheit“ (Berliin-Charlottenburg, 1917), „Geschichte der Rigaschen Familie Schwartz“ (Berliin, 1921).

Kürschner's Deutscher Gelehrten-Kalender 1928/29 jm. saadud andmed.

T.

BUCHHOLTZ, Fedor, balti-saksa botaanik, sünd. 17. X 1872 vkj. Varssavis, õppis Riia gümnaasiumis ja 1891—95 Moskva ülikooli füüsika-matemaatika teaduskonnas, omandas 1898 magistri astme Moskvast, oli a-st 1897 Riia polütehnikumi dots., a-st 1903 adjunktprof. ja a-st 1907 botaanikaprof., a-st 1910 ühtlasi põllumajanduse osakonna dekaan ja polütehnikumi asedirektor; ta omandas doktori astme 1912 ja kutsuti 1919 Tartu eesti ülikooli botaanikaprof-ks ning botaanikaia juhatajaks, kellena suri 30. IV 1924 ukj. — B. teeniks on ülikooli vastava ala õppetöö uuestiorganiseerimine, botaanikainstituudi ja -aia, taimhaiguste katsejaama asutamine ning Eesti taimekaitse korraldamine. Ta oli ka agar kodumaa looduse mälestusmärkide kaitse õhutama. Oma erialal (alamad seened ja taimhaigused) avaldas B. üle 50 teadusliku töö ja artikli, nende hulgas mitu kodumaad käsitlevat uurimust, nagu „Материалы къ флорѣ грибовъ острова Эзеля“ (Материалы по микробиологическому обследованию Россіи III, 1916), „Die *Puccinia*-arten der Ostseeprovinzen Russlands“ (Archiv f. d. Nat., 2. seeria, XIII kd., 1905) jt. A. 1915 alustas B. (koos A. Bondartsev'iga) Venemaa seentekogu *Fungi rossici exsiccati* väljaandmist, mis teaduslikult väga tähtis töö katkes 1918 (ilmusid mapid I—IV ja XI—XIII, à 50 liiki).

LUS-i Aruaned XXII (1925), 1/2, lk. XI—XII; E. Lepik, Prof. dr. F. B-i mälestuseks („Agronoomia“ 1925, nr. 7); Festschrift zum fünfzigjährigen

Jubiläum des Rigaschen Polytechnischen Instituts (1912), lk. XXVI.

K. E.

* **BUDBERG**, Leonhard Gustav v., parun, Liivimaa rüütelkonnategelane, sünd. 12. VIII 1640, suri 19. VII 1708.

BUDEUS (Budäus), Carl Friedrich Christian, maalikunstnik, sünd. 27. VI 1775 ukj. Saksamaal Gothas, õppis Chr. G. Salzmann'i kasvatusasutises Gotha lähedal Schnepfenthali mõisas, oli 1795—1809 seals. joonistusõpetajaks. A-st 1809 ja 1810 on dateeritud B-e vanimad teadaolevad joonistised Eesti alalt (Saaremaalt), järgmised aga tema pärastise pikema peatuse ajast Tallinnas; surn. 1. I 1864 ukj. Gothas. — Aa. 1825—47 vahel on ta loonud Tallinna ehitismälestistest, vanalinnast ja linna ümbruskonnast (ka Haapsalust, Rakverest ja Paidest) edukate tulemustega suurema kogu värvilisi joonistisi, millel on väljapaistev tähtsus eriti ehitusajaloolise materjalina. Iseäranis palju väärtuslikku pakuvad need joonistised Tallinna kesk- ja rootsiaegsete kindlusehitiste kohta. B-e eestiainelisi teoseid leidub mitme kollektioonäri käes, peamiselt Tallinnas, ja suuremal arvul ka Eestimaa Provintsiaalmuuseumis.

H. Peets, K. B. (1934); E. v. Nottbeck u. W. Neumann, *Geschichte und Kunstdenkmäler der Stadt Reval II* (1896), lk. 6—7. A. V.; T.

BULL (Bulle, Buhl, Buhll), silmapaistev eesti rahvusest kodanikkude perekond XVII s. Tartus. — Bulli (Pulli) Hans, sünni- ja surmaaeg teadmata, asus 1590. a. paiku Tartu ja võeti vastu linnakodanikuks sept-s 1608. Ta kuulus Suurgildi ja teotses kaubanduse, õllepruulimise ja viinapõletamise alal. A-il 1617—18 süüdistasid jesuiidid teda ühes Verve Jaani (vt.) ja teistega katoliku propagandale vastutöötamises. — Hans B., eelmise poeg, sünd. umb. 1592, surn. veidi aega enne 17. V 1658 vkj., võeti apr-s 1634 vastu Tartu kodanikuks tingimusel, et ta kaupleks ainult Venemaalt toodava kaubaga. Raad nõustus ka tema vastuvõtmisega Suurgildi liikmeks ja lubas tal pidada poodi Vene kaubahoovis. Et B. ainuüksi sellega ei rahuldunud, palus ta 1635 luba kaubelda ka nn. Nürnbergi kaupadega, kuid palve lükati rae poolt tagasi. Vene kaupade (sibulad, mütsid, valjad, lihtne riie jne.) kõrval kauples B. ka kohalikkude põllumajandussaa-